

Natuurtoets

De Elementen, Spijkenisse

Definitief

Gemeente Spijkenisse
Postbus 25
3200 AA Spijkenisse

Grontmij Nederland bv
Waddinxveen, 29 augustus 2006

Verantwoording

Titel : Natuurtoets
De Elementen, Spijkenisse
Projectnummer : PN 195350
Referentienummer : 99072772 - Smith/KW
Revisie : -
Datum : 29 augustus 2006

Auteur(s) : ir. K.C. Smith
E-mail adres : karin.smith@grontmij.nl
Gecontroleerd door : ir. C.J. Jaspers
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : drs. G.A. Morel
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Coenecoop 55
2741 PH Waddinxveen
Postbus 190
2740 AD Waddinxveen
T +31 182 62 55 00
F +31 182 62 55 10
E midwest@grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel.....	4
1.2	Werkwijze.....	4
2	Inrichtingsplannen.....	5
2.1	Huidige situatie.....	5
2.2	Voorgenomen ontwikkeling.....	5
3	Beleid, Wet- en regelgeving.....	6
3.1	Inleiding.....	6
3.2	Natuurbeschermingswet.....	6
3.3	Flora- en faunawet.....	6
3.4	Nota Ruimte/provinciaal beleid.....	7
3.5	Conclusie.....	7
4	Inventarisatie.....	9
4.1	Inleiding.....	9
4.2	Resultaten flora.....	10
4.3	Resultaten fauna.....	10
4.3.1	Zoogdieren.....	10
4.3.2	Vogels.....	10
4.3.3	Amfibieën, reptielen en vissen.....	11
4.3.4	Vlinders en libellen.....	11
4.4	Conclusie inventarisatie.....	11
5	Effecten.....	12
5.1	Inleiding.....	12
5.2	Vernietiging.....	12
5.3	Verstoring.....	12
5.4	Verdroging en verontreiniging.....	12
6	Ontheffing, mitigatie en compensatie.....	13
6.1	Inleiding.....	13
6.2	Natuurbeschermingswet.....	13
6.3	Flora- en faunawet.....	13
6.4	Nota Ruimte/provinciaal beleid.....	14
6.5	Conclusie.....	14
7	Literatuur.....	15
	Bijlage 1: overzichten Natuurloket.....	16
	Bijlage 2: resultaten flora inventarisatie.....	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De Gemeente Spijkenisse heeft het voornemen om het plangebied De Elementen opnieuw in te richten, zodat een nieuwe woonwijk en commerciële dienstverlening gerealiseerd kunnen worden. Het realiseren van de woningen en commerciële dienstverlening zullen in meerdere fases uitgevoerd worden.

In 2002 en 2003 zijn de actuele en potentiële natuur- en landschappelijke waarden in het plangebied geïnventariseerd door de Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten. In 2005 heeft de stichting een quick-scan uitgevoerd naar de natuurwaarden.

Begin 2006 heeft Grontmij, alleen op basis van de inventarisaties van de Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten, bepaald welke procedures in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur nog gevolgd moeten worden. Geadviseerd is een aanvullende flora-inventarisatie uit te voeren, omdat de reeds uitgevoerde inventarisaties voornamelijk in het najaar hebben plaatsgevonden en de precieze locatie van de inventarisatie niet duidelijk is. Daarnaast is geadviseerd te compenseren voor de spotvogel, die in 2002/2003 broedend is aangetroffen.

Grontmij is gevraagd om, in het kader van het bestemmingsplan, de inventarisatiegegevens te completeren, zodat de voorgenomen sanering getoetst kan worden aan de wet- en regelgeving voor natuur. Daarnaast is Grontmij gevraagd voor het overige deel van het plangebied een quick-scan uit te voeren.

De vigerende wet- en regelgeving voor natuur zijn:

- Flora- en faunawet;
- Natuurbeschermingswet;
- Nota Ruimte/provinciaal beleid.

Door middel van een natuurtoets wordt duidelijk welke beschermde flora- en faunasoorten in het plangebied aanwezig zijn en of de herinrichting van het plangebied betekent dat verbodsbepalingen overtreden worden en derhalve een ontheffing aangevraagd moet worden of compenserende maatregelen getroffen moeten worden.

Met een quick-scan wordt bepaald welke beschermde flora- en faunasoorten in het plangebied verwacht worden en of verbodsbepalingen van de natuurwetgeving overtreden kunnen worden door de gewenste maatregelen.

Een natuurtoets en een quick-scan vormen een basis voor een eventuele ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawetgeving en voor de natuurparagraaf in het bestemmingsplan.

1.2 Werkwijze

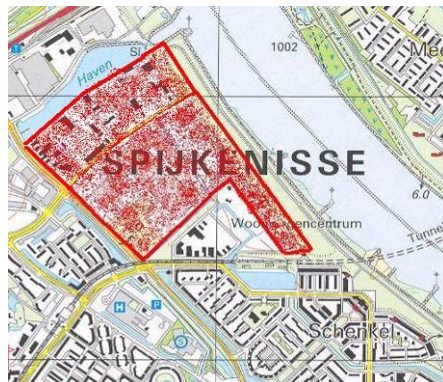
In het onderzoek zijn de volgende stappen doorlopen:

- Verzamelen en opvragen van bestaande gegevens bij diverse instanties;
- Uitvoeren van een flora-inventarisatie en inventarisatie naar mogelijke broedplekken voor de spotvogel op het te saneren terrein;
- Uitvoeren van een veldbezoek in het niet te saneren deel van plangebied, om op basis van expert-judgement de habitatgeschiktheid te bepalen;
- Effecten van de voorgenomen werkzaamheden per soortgroep beschrijven;
- Vaststellen welke procedures eventueel noodzakelijk zijn in het kader van de natuurwetgeving.

2 Inrichtingsplannen

2.1 Huidige situatie

Ten oosten van Spijkenisse bevindt zich achter de dijk langs de Oude Maas een bedrijventerrein, omgeven door een vuilstort die gesaneerd moet worden, een cultureel centrum met bijbehorend grasland en een woonwagencamp. Het plangebied De Elementen (figuur 1) bevat het industrieterrein, de vuilstort en het cultureel centrum en wordt aan de noord-, west- en zuidzijden begrensd door de haven, Schenkelweg en Groenoordweg. De oostzijde loopt tot boven aan de dijk en loopt parallel aan de Nieuwe Hongerlandse dijk. Het plangebied beslaat dus aan één zijde het talud van de dijk.

Figuur 1: ligging Dijkzone-Hongerland

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

In het plangebied De Elementen worden circa 1.500 woningen en minimaal 7.000 vierkante meter oppervlakte in onderbouw voor commerciële dienstverlening, voorzieningen en kantoren met bijbehorende infrastructuur en recreatieve groenvoorzieningen gerealiseerd. Het te ontwikkelen gebied wordt onderverdeeld in 'De Dijk' en 'Het Park'. De Elementen wordt gefaseerd ontwikkeld in een periode van 2006 t/m 2015.

Achter de dijk, aangrenzend aan de nieuwe bebouwing, wordt 'Het Park' gerealiseerd met bomen en weinig tot geen onderbegroeiing (figuur 2). Aan één zijde van het Park wordt een groenstrook gerealiseerd, waarin de huidige watergang blijft bestaan. Deze watergang is momenteel smal en dicht begroeid. Het is de bedoeling de sloot op te schonen en te verbreden.

Voordat begonnen kan worden met de werkzaamheden (het slopen van het bestaande bedrijventerrein, het bouwrijp maken van het plangebied, etc) moet het plangebied gesaneerd worden.

Figuur 2: toekomstige situatie

3 **Beleid, Wet- en regelgeving**

3.1 **Inleiding**

In dit hoofdstuk wordt het relevante natuur- en soortenbeleid, dat van toepassing is op het plangebied, nader toegelicht. Het betreft de:

- Natuurbeschermingswet;
- Flora- en faunawet;
- Nota Ruimte/provinciaal beleid.

Of beschermde soorten voorkomen in het kader van de Flora- en faunawetgeving of Rode lijstsoorten in het kader van het compensatiebeleid van de provincie komt in het volgende hoofdstuk aan de orde.

3.2 **Natuurbeschermingswet**

De Natuurbeschermingswet 1998 is per 1 oktober 2005 in werking getreden en vervangt de Natuurbeschermingswet van 1968. De huidige Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van aangewezen staatsnatuurmonumenten (eigendom van de staat) en beschermde natuurmonumenten (eigendom van particulieren en natuurorganisaties).

In de Natuurbeschermingswet 1998 is ook de bescherming van de Speciale Beschermingszones op grond van de Habitat- en Vogelrichtlijn geregeld, vanaf het moment dat de nieuwe aanwijzingsbesluiten zijn vastgesteld.

3.3 **Flora- en faunawet**

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht, die onder andere de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de Natuurbeschermingswet vervangt. De wetgeving is gericht op de bescherming van individuele flora- en faunasoorten op nationaal niveau, waarbij nagenoeg alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermd zijn. Vanaf 23 februari 2005 is de Flora- en faunawet gewijzigd en zijn de beschermde soorten in drie categorieën verdeeld:

1. Algemeen beschermde soorten. Voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, bestendig gebruik of bestendig beheer geldt een vrijstelling. Een ontheffingsaanvraag is niet noodzakelijk;
2. Overige soorten. Voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, bestendig gebruik of bestendig beheer is vrijstelling mogelijk, mits de werkzaamheden volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd. Als dit niet mogelijk is, moet een ontheffing aangevraagd worden met mitigerende en/of compenserende maatregelen. Mitigerende maatregelen verzachten de schadelijke effecten op de aanwezige beschermde flora- en faunasoorten en dienen in het plangebied zelf genomen te worden. Wanneer de mitigerende maatregelen de schadelijke effecten niet voldoende opheffen, is het verplicht te compenseren. De ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets: de werkzaamheden tasten de duurzame instandhouding van de soort niet aan;
3. Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB. Voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, bestendig gebruik of bestendig beheer moet altijd een ontheffing aangevraagd worden met mitigerende en/of compenserende maatregelen. De ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld volgens de zware toets: de werkzaamheden tasten de duurzame instandhouding van de soort niet aan, er is

geen alternatief en er is sprake van een bij de wet genoemd belang. Alleen voor vogels is vrijstelling mogelijk, mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving de zogenoemde ‘zorgplicht’ (artikel 2 van de Flora- en faunawet). De zorgplicht houdt in dat iedereen die weet of vermoedt, dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen veroorzaken voor flora- of faunasoorten, verplicht is dergelijk handelen zoveel mogelijk achterwege te laten dan wel die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

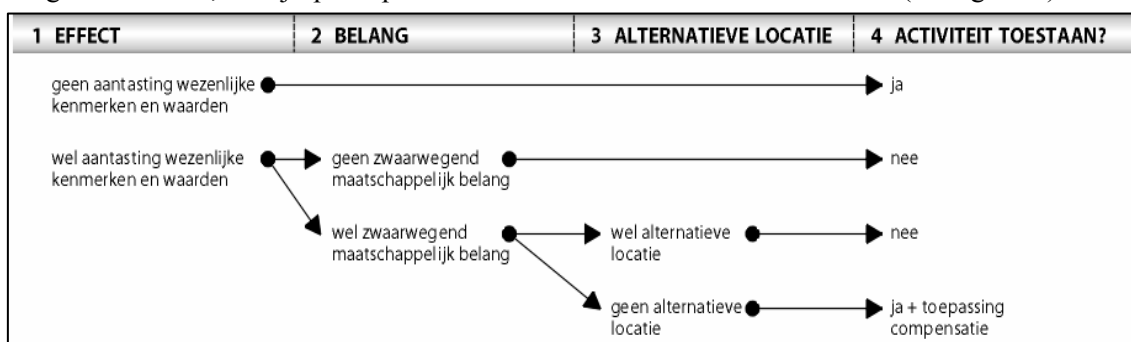
3.4 Nota Ruimte/provinciaal beleid

Het Structuurschema Groene Ruimte is vervangen door de Nota Ruimte. Deze Nota bepaalt het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in het landelijke gebied in onder andere de vorm van de Ecologische hoofdstructuur (EHS), de Randstad groenstructuur en het Groene Hart. De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden en wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. Deze verbindingzones staan beschreven in het rapport Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland (vastgesteld in 1997).

Rode lijstsoorten

Rode lijstsoorten zijn beschermd door de Provincie Zuid-Holland. Wanneer er negatieve effecten zijn op een Rode lijstsoort, moet hiervoor gecompenseerd worden. Wanneer leefgebieden of groeiplaatsen van deze soorten worden aangetast, is compensatie aan de orde volgens het “Nee, tenzij”-principe van het Structuurschema Groene Ruimte (zie figuur 3).

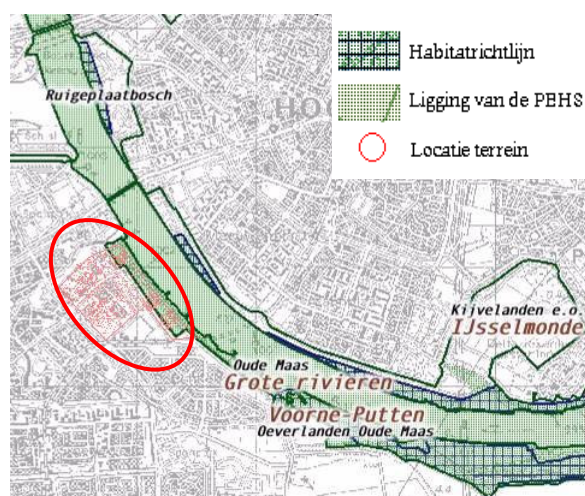

Figuur 3: het "Nee, tenzij"-principe

3.5 Conclusie

Het plangebied bevindt zich niet in een Natuurbeschermingswetgebied (figuur 4), maar ligt op 0,5 tot 1 kilometer afstand van de natuurgebieden, die tot de Natuurbeschermingswetgebied de Oude Maas behoren. Dit zoetwatertijdegebied bestaat uit meerdere gebieden langs de Oude Maas. De kenmerkende habitattypen voedselrijke zoomvormende ruigten en alluviale bossen vormen een geschikt biotoop voor de noordse woelmuis.

Het oostelijke deel van het plangebied heeft lange tijd tot de PEHS behoord (figuur 4). Tijdens het vaststellen van het Provinciaal Streekplan RR2020 in december 2005 is

Figuur 4: ligging plangebied t.o.v. NB gebieden en PEHS

echter besloten dit te veranderen. Het gehele plangebied valt nu buiten de PEHS en wordt in het streekplan aangeduid als 'te ontwikkelen stads- en dorpsgebied'. De oostzijde grenst aan het PEHS gebied, dat gevormd wordt door de Oude Maas en haar oevers. Nabij het plangebied bevinden zich geen ecologische verbindingzones.

4 Inventarisatie

4.1 Inleiding

De inventarisatie van natuurwaarden bestaat uit een bureaustudie, een veldbezoek en een veldinventarisatie. De natuurtoets richt zich in het bijzonder op beschermde soorten, omdat dit de soorten zijn waarvoor mogelijk nadere procedures aan de orde zijn.

Via het Natuurloket zijn de overzichten van de beschikbare gegevens geraadpleegd van de kilometerhokken 082/429 en 083/429, waarin het plangebied ligt (bijlage 1). Hieruit blijkt dat beschermde vaatplanten, zoogdieren, watervogels en amfibieën voor kunnen komen. De soortgroepen paddestoelen, broedvogels en reptielen zijn geheel niet onderzocht. De volledigheid van deze gegevens varieert echter sterk per soortgroep. Aangezien de kilometerhokken een veel groter gebied beslaan dan het te inventariseren terrein, is niet duidelijk of de waargenomen flora- en faunasoorten zich ook daadwerkelijk in het plangebied bevinden. De gedetailleerde gegevens zijn om deze redenen bij het Natuurloket niet aangevraagd.

Naast het Natuurloket zijn voor deze natuurtoets ook de resultaten van de veldinventarisaties uitgevoerd door de Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten gebruikt, informatie verstrekt door de Provincie Zuid-Holland en diverse naslagwerken. Een overzicht van de gebruikte literatuur is te vinden in de literatuurlijst.

Aangezien de saneringswerkzaamheden op vrij korte termijn gepland staan, is besloten om een natuurtoets uit te voeren voor het te saneren terrein. Voor de natuurtoets wordt opnieuw een flora-inventarisatie uitgevoerd. Dit omdat de reeds uitgevoerde flora-inventarisaties voornamelijk in het najaar hebben plaatsgevonden en de precieze locatie van de inventarisaties niet duidelijk is. De flora-inventarisatie heeft zich beperkt tot het te saneren terrein. Dit is tevens dat deel van het plangebied, waar de omstandigheden geschikt zijn voor eventuele beschermde florasoorten (figuur 5).

Ook is geïnventariseerd op (mogelijke) broedplekken van de spotvogel, die in 2003 door de Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten als broedvogel is aangetroffen. Deze Rode lijstsoort is compensatieplichtig vanuit het natuurbeleid van de provincie Zuid-Holland. De veldinventarisatie heeft zich dus beperkt tot het te saneren gedeelte van het plangebied (figuur 5) en is door een specialist van Grontmij AquaSense op 6 juli 2006 verricht.

Het veldbezoek, is door een ecooloog van Grontmij op 12 juli 2006 verricht. Tijdens het veldbezoek is op basis van expert-judgement de habitatgeschiktheid van het niet geïnventariseerde plangebied bepaald (figuur 1).

Figuur 5: geïnventariseerd gebied

4.2 Resultaten flora

Uit de overzichten van het Natuurloket blijkt dat beschermde plantensoorten in het plangebied voor kunnen komen. Gedurende de flora-inventarisatie zijn op het te saneren terrein voornamelijk karakteristieke soorten van ruderaal terreinen aangetroffen (figuur 6), waaronder de grote kaardebol. De grote kaardebol is een algemeen voorkomende soort op ruderaal terreinen, maar is wel beschermd door de Flora- en faunawetgeving. De resultaten van de flora-inventarisatie staan vermeld in bijlage 2.

Gedurende het veldbezoek zijn in het overige deel van het plangebied, grotendeels bestaande uit industrieterrein, geen beschermde florasoorten aangetroffen. Door het ontbreken van een geschikt biotoop, worden deze ook niet verwacht.

Figuur 6: ruderaal vegetatie in plangebied

4.3 Resultaten fauna

4.3.1 Zoogdieren

Uit de overzichten van het Natuurloket en de atlasgegevens van zoogdieren in Nederland, blijkt dat beschermde zoogdieren in het plangebied voor kunnen komen.

In het te saneren gedeelte van het plangebied worden geen strikt beschermde zoogdieren verwacht, doordat geen geschikt biotoop aanwezig is.

In het overige deel van het plangebied is het mogelijk dat strikt beschermde gebouwbewonende vleermuizen, zoals de gewone dwergvleermuis en laatvlieger, een zomer- of winterverblijfplaats hebben in de aanwezige bebouwing (loodsen, cultureel centrum, bedrijfspanden, etc). Kraam- of voortplantingskolonies worden niet verwacht, omdat de aanwezige bebouwing hier niet geschikt voor is. Andere strikt beschermde soorten worden niet verwacht, omdat dit deel van het plangebied intensief gebruikt wordt. Wel biedt het gehele plangebied 'De Elementen' een geschikt biotoop voor algemeen beschermde zoogdieren zoals egel, mol, konijn, bosmuis en veldmuis.

Figuur 7: voorbeeld van bebouwing op industrieterrein

4.3.2 Vogels

Uit de veldinventarisaties van de Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten blijken meerdere Rode lijstsoorten de dijk en de aangrenzende taluds te gebruiken als foerageergebied. Het betreffen de soorten boerenwaluw, boomvalk, gele kwikstaart, graspieper, huiswaluw en ransuil. Het is echter niet duidelijk of deze soorten ook binnen het plangebied zelf foerageren. Tussen het woonwagencamp en de metrospoor zijn enkele broedvogels aangetroffen, waaronder de spotvogel.

Gedurende het veldbezoek en de veldinventarisatie zijn geen foeragerende of broedende vogels aangetroffen. Dat in het plangebied geen vogels broeden is echter niet zeker, doordat de bezoeken laat in het broedseizoen hebben plaatsgevonden. De aanwezigheid van bebouwing en een enkele boom of struikgewas bieden in principe een mogelijke nestlocatie. In het plangebied zijn echter geen broedmogelijkheden voor de spotvogel aangetroffen; half open gebieden met loofhoutstruwelen en enkele bomen op een locatie waar weinig verstoring aanwezig is, zijn in

het plangebied niet aanwezig. De waarneming van 2003 betreft vermoedelijk een incidenteel broedgeval.

4.3.3 Amfibieën, reptielen en vissen

Uit de beschikbare gegevens blijkt dat in het plangebied beschermde amfibieën aanwezig kunnen zijn. In het plangebied is echter vrijwel geen water aanwezig. Naast enkele sloten op het industrieterrein, is op het terrein van het culturele centrum (tegen het bedrijventerrein aan) een waterplas aangetroffen. Deze plas biedt geen voortplantingsbiotoop voor amfibieën, reptielen of vissen. De plas is vrijwel geheel begroeid en vervuild met afval. De sloten op het industrieterrein zijn alleen geschikt voor algemeen beschermde soorten als de bruine kikker, gewone pad, middelste groene kikker en kleine watersalamander. Door het ontbreken van een geschikt biotoop is niet te verwachten dat strikt beschermde amfibieën of beschermde reptielen en vissen in het plangebied voorkomen.

4.3.4 Vlinders en libellen

Informatie over de aanwezigheid van beschermde vlinders en libellen in het plangebied is niet beschikbaar. Gedurende het veldbezoek zijn geen beschermde vlinder- en libellensoorten aangetroffen. Door het ontbreken van geschikte specifieke biotopen in het plangebied zijn alleen landelijk algemene, niet beschermde soorten te verwachten.

4.4 Conclusie inventarisatie

- Op het te saneren terrein heeft de grote kaardebol zich gevestigd; een in het kader van de Flora- en faunawetgeving beschermde florasoort.
- De bebouwing in het plangebied is geschikt als verblijfplaats voor de strikt beschermde gebouwbewonende vleermuizen.
- Verspreid over het plangebied zijn broedmogelijkheden aanwezig voor strikt beschermde broedvogels in het kader van de Flora- en faunawetgeving. Broedmogelijkheden voor de Rode lijstsoort spotvogel is niet meer aanwezig.
- Het talud van de dijkzone, behorende tot het plangebied, is geschikt als foerageergebied voor vogelsoorten van de Rode lijst.
- In het gehele plangebied komen de soorten egel, mol, konijn, bosmuis, veldmuis, bruine kikker, gewone pad, middelste groene kikker en kleine watersalamander voor; in het kader van de Flora- en faunawetgeving algemeen beschermde faunasoorten.

5 Effecten

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de effecten beschreven, die de geplande maatregelen zullen hebben op de aanwezige beschermde faunasoorten. Deze effecten worden getoetst aan de criteria vernietiging, verstoring, verdroging en verontreiniging.

5.2 Vernietiging

Door de voorgenomen sanering en bouwwerkzaamheden verdwijnt de bebouwing van het bedrijventerrein, de vuilstort en het cultureel centrum met daaraan grenzend een stuk grasveld. Hierdoor verdwijnt het leefgebied voor de landelijke algemeen beschermde flora- en faunasoorten grote kaardebol, egel, mol, konijn, bosmuis en huismuis, die nu voorkomen in het plangebied. Dit zal naar verwachting echter geen negatieve gevolgen hebben voor de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, omdat deze soorten landelijk zeer algemeen zijn. Voor de egel, mol, konijn, bosmuis en huismuis betreft het overigens een tijdelijke vernietiging van het leefgebied, aangezien tuinen, een groenstrook met water en een park in de nieuwe situatie als nieuw leefgebied fungeren. Doordat de sloten in het plangebied niet gedempt worden, is vernietiging van het leefgebied voor de bruine kikker, gewone pad, middelste groene kikker en kleine watersalamander niet aan de orde.

Voor de verwachte gebouwbewonende vleermuizen is door het verdwijnen van de aanwezige bebouwing sprake van vernietiging van eventuele verblijfplaatsen. Dit betreft echter een tijdelijke vernietiging, wanneer de nieuwe bebouwing van bijvoorbeeld invlieggaten voorzien wordt.

Voor de vogels, die op de Rode lijst staan, verdwijnt ongeveer de helft van het foerageergebied (het dijktaalud). In de directe omgeving blijven in de Natuurbeschermingswetgebieden echter voldoende foerageergebieden aanwezig. Voor enkele Rode lijstsoorten wordt een foerageergebied in de vorm van tuinen, een groenzone met water en een park gerealiseerd. De gunstige staat van instandhouding voor de beschermde vogels blijft hierdoor gewaarborgd.

5.3 Verstoring

Bij aanvang van de werkzaamheden zullen de meer mobiele faunasoorten als gevolg van de verstoring uitwijken naar de direct omliggende omgeving. Doordat er weinig geschikte uitwijkmogelijkheden zijn, zijn de effecten hiervan negatief. Het betreffen echter landelijk zeer algemene soorten, waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Gedurende de werkzaamheden is er sprake van extra geluidsverstoring in het plangebied en de directe omgeving. De extra verstoring is echter van tijdelijke aard. Na de realisatie van het bouwplan zal niet meer verstoring optreden dan er nu reeds aanwezig is. De gunstige staat van instandhouding van de aanwezige beschermde faunasoorten in de omgeving wordt door de voorgenomen activiteiten niet aangetast, aangezien alleen zeer algemene, weinig kritische soorten zullen voorkomen.

5.4 Verdroging en verontreiniging

Verdroging en verontreiniging zullen niet plaatsvinden.

Verdroging is niet aan de orde, omdat geen wijzigingen in de waterhuishouding zullen optreden. Bij het aanbrengen van verhard oppervlakte moet namelijk worden gecompenseerd voor het verminderde waterbergende vermogen.

Verontreiniging is niet aan de orde, ervan uitgaand dat eventuele afvalstromen op een milieutechnisch verantwoorde wijze worden afgevoerd en verwerkt.

6 Ontheffing, mitigatie en compensatie

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aangegeven of door de sanering verbodsbepalingen worden overtreden en hiervoor een ontheffing aangevraagd moet worden of dat er mitigerende en compenserende maatregelen getroffen moeten worden.

Voor het overige deel van het plangebied wordt aangegeven of nader onderzoek noodzakelijk is.

6.2 Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt niet in een beschermd natuurgebied. Het plangebied ligt nabij Natuurbeschermingswetgebieden behorende bij de Oud Maas. De werkzaamheden (sanering, sloop, bouwwerkzaamheden, et cetera) zullen echter geen negatieve effecten hebben op deze gebieden, omdat externe verstoringeffecten, gezien de afstand, niet verwacht worden. Verdere procedures zijn in dit kader dan ook niet aan de orde.

6.3 Flora- en faunawet

In het te saneren gedeelte van het plangebied komen geen strikt beschermde flora- of faunasoorten voor, waarvoor een ontheffing aangevraagd moet worden. De aanwezige beschermde flora- en faunasoorten kaardebol, egel, mol, konijn, bosmuis en huismuis (tabel 1 soorten) vallen binnen de vrijstellingsregeling.

In het overige gedeelte van het plangebied komen de beschermde faunasoorten egel, mol, konijn, bosmuis, huismuis bruine kikker, gewone pad, middelste groene kikker en kleine watersalamander voor. Ook dit zijn tabel 1 soorten, die binnen de vrijstellingsregeling vallen. De zogenaamde 'zorgplicht' is echter altijd van kracht (paragraaf 2.2). In het kader van deze zorgplicht wordt aangeraden onderstaande maatregelen te nemen:

- De werkzaamheden dienen vanaf één zijde plaats te vinden. Op deze wijze kunnen mobiele faunasoorten vluchten naar het omringende gebied, zonder knel te komen. Bij voorkeur wordt gewerkt van zuidwest naar noordoost;
- Amfibieën en vissen zijn beperkt mobiel en kunnen als gevolg van de werkzaamheden worden gedood. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen kunnen ze voor een belangrijk deel voorafgaand aan de start van de dempingen worden weggevangen door een ecoloog. De gevangen amfibieën en vissen kunnen in de directe omgeving weer worden uitgezet. Op deze wijze zullen de effecten voor amfibieën en vissen gering zijn;
- Dempnen van sloten bij voorkeur buiten het voortplantingsseizoen (maart-augustus).

Voor het plangebied geldt dat een ontheffing aangevraagd moet worden voor het verstoren van vaste verblijfplaatsen van broedvogels, tenzij de werkzaamheden geen verstoring veroorzaken. Om verstoring van broedvogels te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Het broedseizoen van de meeste vogels loopt van 15 maart tot 15 juli. Vogels kunnen echter ook eerder of later broeden. Aan te raden is voor het broedseizoen het plangebied ongeschikt te maken voor broedvogels. Indien de werkzaamheden vlak voor of na het broedseizoen aanvangen, moet het terrein gecontroleerd worden op het voorkomen van nesten. Zolang er geen vogels broeden, is het mogelijk de werkzaamheden voort te zetten. Indien bovenstaande maatregelen in acht worden genomen, is een ontheffingsaanvraag niet nodig.

Het is mogelijk dat gebouwbewonende vleermuizen een verblijfplaats hebben binnen het plangebied. Mocht uit toekomstige inventarisaties, die voor de sloop van gebouwen plaats moeten vinden, blijken dat daadwerkelijk vleermuizen aanwezig zijn, dan moet een ontheffing aangevraagd worden.

Een vleermuisinventarisatie wordt met behulp van een batdetector in de avonden verricht in de maanden dat de vleermuizen vliegen (mei- september). Een specialist kan op basis van deze inventarisatie bepalen waar eventuele verblijfplaatsen aanwezig zijn en dit bevestigen door naar poepsporen te zoeken.

6.4 Nota Ruimte/provinciaal beleid

Het plangebied ligt niet in de PEHS of een ecologische verbindingszone. Wel grenst het plangebied aan een PEHS gebied. De geplande werkzaamheden zullen echter geen negatief effect hebben op dit gebied, omdat externe verstoringeffecten gezien de afstand niet verwacht worden. Verdere procedures zijn in dit kader dan ook niet aan de orde.

Voor de aangetroffen foeragerende vogels, die op de Rode lijst staan, hoeft niet gecompenseerd te worden. In de directe omgeving zijn voldoende geschikt foerageergebieden aanwezig, waardoor de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd blijft. Daarnaast wordt voor enkele soorten een foerageergebied in de vorm van tuinen, groenstrook met water en park gerealiseerd. Binnen het plangebied zijn geen mogelijke broedplekken voor de Rode lijstsoort spotvogel (meer) aanwezig. Compensatie is niet aan de orde.

Het is mogelijk dat de eventueel aanwezige gebouwbewonende vleermuizen op de Rode lijst staan. Compensatie is dan aan de orde.

6.5 Conclusie

- De geplande werkzaamheden hebben geen negatief effect op een Natuurbeschermingswetgebied. Een vergunning is niet nodig.
- De aanwezige beschermde soorten kaardebol, egel, mol, konijn, bosmuis, huismuis bruine kikker, gewone pad, middelste groene kikker en kleine watersalamander vallen binnen de vrijstellingsregeling van de Flora- en faunawet.
- Mits rekening wordt gehouden met broedvogels, hoeft in het kader van de Flora- en faunawetgeving geen ontheffing aangevraagd te worden voor de geplande werkzaamheden (sanering, sloop, bouwwerkzaamheden, et cetera).
- Het uitvoeren van een vleermuizeninventarisatie is noodzakelijk, voordat de sloopwerkzaamheden van start kunnen gaan. Eventueel moet een ontheffing aangevraagd worden in het kader van de Flora- en faunawet.
- De geplande werkzaamheden en herinrichting hebben geen negatief effect op een PEHS gebied of een ecologische verbindingszone.
- In het kader van het provinciaal beleid is compensatie voor de foeragerende vogels van de Rode lijst niet aan de orde. Compensatie voor de Rode lijstsoort spotvogel is, na overleg met de provincie Zuid-Holland, niet meer aan de orde. Eventueel moet in het kader van het provinciaal beleid gecompenseerd worden voor vleermuizen, die op de Rode lijst staan.

Het is dus mogelijk werkzaamheden uit te voeren in het te saneren gedeelte van het plangebied. In het overige gedeelte van het plangebied moet een vleermuisinventarisatie uitgevoerd worden om eventuele verblijfplaatsen te lokaliseren. Afhankelijk van de aanwezige soorten moet een ontheffing aangevraagd worden in het kader van de Flora- en faunawetgeving of moet er gecompenseerd worden in het kader van het provinciaal beleid.

7 Literatuur

- Argeloo, M., R. van Beusekom, A. van Dijk, R. Foppen, B. van Gemerden, F. Hustings, K. Koffijberg, J. Thissen, C. van Turnhout en R. Vogel. 2005. Rode lijst van de Nederlandse broedvogels. Tirion Uitgevers B.V., Baarn.
- Bergsma, W., A. Zuiderwijk. 1986. Atlas van de Nederlandse Amfibieën en Reptielen en hun Bedreiging. Stichting uitgeverij Koninklijke Nederlandse natuurhistorische vereniging, Hoogwoud.
- Bureau Natuur, Provincie Zuid-Holland. 2004. Beschermde planten en dieren in Zuid-Holland. De verspreiding van de Europese habitatrictlijnsoorten in kaart, Rijswijk.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra., V. van Laar, C. Smeenk, J.B.M. Thissen. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij koninklijke Nederlandse natuurhistorische vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Stichting Uitgeverij koninklijke Nederlandse natuurhistorische vereniging, Utrecht.
- Ministerie van Lanbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
- Provincie Zuid-Holland, bureau Natuur en Altenburg & Wymenga, ecologisch onderzoek. 1998. Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland, Aanwijzingen voor inrichting en beheer, Streefbeeld en aanknopingspunten voor inrichting en beheer van de ecologische verbindingzones in de Provincie Zuid-Holland, Den-Haag.
- Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten. 2002. Visie natuurwaarden dijkzone.
- Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten. 2003. Lokatie dijkzone, bepaling van huidige en potentiële natuur- en landschappelijke waarde.
- Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten. 2005. Quick scan natuurwaarden Dijkzone Spijkenisse.

www.Natuurloket.nl

www.pzh.nl

www.minlnv.nl

Bijlage 1: overzichten Natuurloket

Rapportage voor kilometerhok X:082 / Y:429

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten				2	matig	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					redelijk	51-100%	1991-2006
Paddestoelen					niet onderzocht		1990-2005
Zoogdieren	2				slecht	11-25%	1995-2005
Broedvogels					niet onderzocht		1994-2005
Watervogels					niet onderzocht		96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën					niet onderzocht		1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					slecht		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					redelijk		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

*Legenda

FF= flora- en faunawet
lijst 1/ lijst 2+3

H/V= Habitrichtlijn (alleen
bijlage 1+ 2) of
vogelrichtlijn

RL= Rode lijst

(#)= tevens

meetnetgegevens verzameld

Volledigheid onderzoek:

hiermee wordt aangegeven
of op basis van de gebrachte
bezoeken een volledig
overzicht is te verwachten
van de soorten van de
betreffende soortgroep.

Actualiteit: per groep is
aangegeven uit welke
periode de gegevens zijn
opgenomen.

■ Niet van toepassing

Rapportage voor kilometerhok X:083 / Y:429

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2	1		4	goed	-	1991-2004
Mossen					goed		1996-2006
Korstmossen					redelijk	51-100%	1991-2006
Paddestoelen					niet onderzocht		1990-2005
Zoogdieren	3	1	1		slecht	11-25%	1995-2005
Broedvogels					niet onderzocht		1994-2005
Watervogels		36	27		goed	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën	3				matig	0%	1991-2005
Vissen					slecht		1991-2005
Dagvlinders					goed		1995-2005
Nachtvlinders					redelijk		1980-2005
Libellen					matig		1991-2005
Sprinkhanen					goed		1991-2005
Overige ongewervelden				1	slecht	0%	1991-2005

***Legenda**

FF= flora- en faunawet
lijst 1/ lijst 2+3
H/V= Habitrichtlijn (alleen
bijlage 1+ 2) of
vogelrichtlijn
RL= Rode lijst
(#)= tevens
meetnetgegevens verzameld
Volledigheid onderzoek:
hiermee wordt aangegeven
of op basis van de gebrachte
bezoeken een volledig
overzicht is te verwachten
van de soorten van de
betreffende soortgroep.
Actualiteit: per groep is
aangegeven uit welke
periode de gegevens zijn
opgenomen.
■ Niet van toepassing

Bijlage 2: resultaten flora inventarisatie

Nederlandse naam	Latijnse naam	Flora- Fauna wet
Akkerdistel	Cirsium arvense	
Akkermelkdistel	Sonchus arvensis	
Bastaardklaver	Trifolium hybridum	
Beklierde basterdwederik	Epilobium ciliatum	
Beklierde duizendknoop	Persicaria lapathifolia	
Bezemkruiskruid	senecio inaequidens	
Bijvoet	Artemisia vulgaris	
Bitterzoet	Solanum dulcamare	
Bonte wikke	Vicia villosa	
Braam	Rubus sp.	
Brede weegbree	Plantago major	
Canadese guldenroede	Solidago canadensis	
Citroengele honingklaver	Melilotus officinalis	
Echte kamille	Matricaria chamomilla	
Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	
Engels raaigras	Lolium perenne	
Es	Fraxinus exelsior	
Fioringras	Agrostis stolonifera	
Fluitenkruid	Anthriscus sylvestris	
Fraaie vrouwenmantel	Alchemilla mollis	
Gekroesde melkdistel	Sonchus asper	
Gestreepte witbol	Holcus lanatus	
Gewone bernklauw	Heracleum sphondylium	
Gewone Esdoorn	Acer platanoides	
Gewone hoornbloem	Cerastium fontanum	
Gewone paardenbloem	Taraxacum officinale	
Gewone raket	Sium officinale	
Gewone smeewortel	Symphytum officinalis	
Gewone vlier	Sambucus nigra	
Gewone vogelkers	Prunus padus	
Glanshaver	Arrhenaterum elatius	
Groot hoefblad	Petasites hybridus	
Grote brandnetel	Urtica dioica	
Grote kaardebol	Dipsacus fullonum	tabel 1
Grote klapproos	Papaver rhoeas	
Grote wederik	Lysimachia vulgaris	
Haagwinde	Calystegia sepium	
Harig wilgeroosje	Epilobium hirsutum	
Heelblaadjes	Pulicaria dysenterica	
Heen	Bolboschoenus maritimus	
Heermoes	Equisetum arvense	
Heggerank	Clematis vitalba	
Herik	Sinapis arvensis	
Hondsdrif	Glechoma hederacea	

Hoog struisgras	Agrostis gigantea
Hopklaver	Medicago lupulina
Jacobskruiskruid	Senecio jacobea
Kattenstaart	Lythrum salicaria
Katwilg	Salix viminalis
Kleefkruid	Galium aparine
Klein hoefblad	Tussilago farfara
Klein streepzaad	Crepis capillaris
Kleine brandnetel	Urtica urens
Kleine klit	Arctium minus
Klimop	Hedera helix
Kompassla	Lactuca serriola
Koninginnekruid	Eupatorium cannabinum
Kroontjeskruid	Euphorbia helioscopia
Kropaar	Dactylis glomerata
Kruipende boterbloem	Ranunculus repens
Kruipertje	Hordeum murinum
Kruipganzerik	Potentilla reptans
Krulzuring	Rumex crispus
Kweek	Elytrigia repens
Late guldenroede	Solidago gigantea
Liesgras	Glyceria maxima
Look zonder look	Alliaria petiolata
Madeliefje	Bellis perennis
Mannagrass	Glyceria fluitans
Marjolein	Origanum sp.
Melganzenvoet	Chenopodium album
Moerasandoorn	Stachys palustris
Moeraszuring	Rumex palustris
Muskuskaasjeskruid	Malva moschata
Paarse dovenetel	Lamium purpureum
Perzikkruid	Persicaria maculosa
Pitrus	Juncus effusus
Raapzaad	Brassica rapa
Reukeloze kamille	Tripleurospermum maritimum
Ridderzuring	Rumex obtusifolius
Riet	Phragmites australis
Rietgras	Phalaris arundinacea
Rode ganzenvoet	Chenopodium rubrum
Rode klaver	Trifolium pratense
Rood zwenkgras	Festuca rubra
Ruige zegge	Carex hirta
Ruw beemdgras	Poa trivialis
Schietwil	Salix alba
Smalle weegbree	Plantago lanceolata
Speerdistel	Cirsium vulgare
Stippelganzenvoet	Chenopodium ficifolium
Straatgras	Poa annua
Valse ridderspoor	Consolida ajacis
Varkensgras	Polygonum aviculare
Veldlathyrus	Lathyrus pratensis
Voederwikke	Vicia sativa
Vogelmuur	Stellaria media
Vogelwikke	Vicia cracca

Wilde liguster	Ligustrum vulgare
Wilde peen	Daucus carota
Witte abeel	Populus alba
Witte dovenetel	Lamium album
Witte honingklaver	Melilotus albus
Witte klaver	Trifolium repens
Witte krodde	Thlaspi arvense
Zachte dravik	Bromus hordeaceus
Zeegroene rus	Juncus inflexus
Zevenblad	Aegopodium podagraria
Zilverschoon	Potentilla anserina
Zomereik	Quercus robur
Zwarte els	Alnus glutinosa